

Uchwała z dnia 19 sierpnia 2009 r.

III UZP 1/09

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN: Zbigniew Korzeniowski (sprawozdawca), Andrzej Wróbel.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 sierpnia 2009 r. sprawy z wniosku Haliny G.-K. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w B. o wysokość świadczenia, na skutek zagadnienia prawnego przekazanego postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 21 maja 2009 r. [...]

„Czy zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne wypłacane po ustaniu stosunku pracy podlega wliczeniu do podstawy wymiaru emerytury w danym roku kalendarzowym wskazanym do obliczenia podstawy wymiaru świadczenia ?”

p o d j ą ł uchwałę:

Zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne wypłacane po ustaniu stosunku pracy nie podlegają wliczeniu do podstawy wymiaru emerytury.

U z a s a d n i e

Przedstawione zagadnienie prawne w ocenie Sądu Apelacyjnego wynika z konieczności wykładni art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszy Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.; dalej ustawa emerytalna) oraz ujednolicenia orzecznictwa na tle sytuacji, w których zasiłek chorobowy oraz świadczenie rehabilitacyjne wypłacane są po ustaniu zatrudnienia i ubezpieczony żąda zaliczenia ich do podstawy wymiaru emerytury. Ubezpieczonej Halinie G.-K. (urodzonej w 1951 r.) podstawę wymiaru emerytury ustalono z 10 lat kalendarzowych (1996 - 2005). Do 28 maja 2005 r. pozostawała w pracowniczym zatrudnieniu. Od 2 czerwca do 30 listopada 2005 r. pobierała zasiłek chorobowy, a od 1 grudnia 2005 r. do 25 listopada 2006 r. świadczenie rehabilitacyjne. Pozwany odmówił uwzględnienia tych świadczeń w podstawie wy-

miaru emerytury, a Sąd Okręgowy oddalił odwołanie ubezpieczonej. Za podstawę rozstrzygnięcia przyjęto regułę, że podstawę wymiaru emerytury mogą stanowić tylko przychody, których dotyczy obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne. Sąd Apelacyjny powziął poważną wątpliwość prawną dotyczącą wykładni art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej. Zgodnie z tym przepisem: „do podstawy wymiaru emerytury lub renty, o której mowa w ust. 1 i 2, dolicza się kwoty przysługujących ubezpieczonemu w danym roku kalendarzowym wynagrodzeń za czas niezdolności do pracy oraz kwoty zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, świadczenia wyrównawczego lub dodatku wyrównawczego, a także wartość rekompensaty pieniężnej ustalaną zgodnie z pkt 3 załącznika do ustawy z dnia 6 marca 1997 r. o zrekompensowaniu okresowego niepodwyższania płac w sferze budżetowej oraz utraty niektórych wzrostów lub dodatków do emerytur i rent. Do podstawy wymiaru wlicza się również kwoty zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków szkoleniowych lub stypendiów wypłaconych z Funduszu Pracy za okres udokumentowanej niezdolności do pracy”. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, kontrowersje powstają na tle rozumienia użytego w przepisie terminu „ubezpieczony”. Przepis art. 4 pkt 12 ustawy emerytalnej stanowi, że jest to osoba podlegająca ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, określonym w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych, a także osoba, która przed wejściem w życie ustawy (emerytalnej) podlegała ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyłączeniem ubezpieczenia społecznego rolników. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 ze zm.; dalej ustawa systemowa) ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu podlega osoba będąca pracownikiem. Mimo to możliwa jest dwojaka wykładnia art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej. Można przyjmować, że prawo doliczenia do podstawy wymiaru emerytury dotyczy tylko kwot wypłaconych z tytułu niezdolności do pracy przysługujących w okresie posiadania statusu ubezpieczonego - czyli w okresie pozostawania w stosunku pracy. Za takim poglądem przemawia wykładnia systemowa. System emerytalny w sposób istotny uzależnia wysokość świadczeń emerytalnych od długości okresów składkowych oraz wielkości uiszczonych składek na ubezpieczenie emerytalne, a wcześniej ubezpieczenie społeczne. Podstawę wymiaru świadczeń mogą stanowić tylko te przychody, których dotyczy obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Unormowanie pozwalające na uwzględnienie w podstawie wymiaru emerytury przycho-

dów nieobjętych obowiązkiem odprowadzania składek na ubezpieczenie emerytalne (wobec brzmienia art. 18 ust. 2 ustawy systemowej) stanowi wyjątek od tej zasady, co przemawiałoby za jego ścisłą interpretacją. Doliczanie do podstawy wymiaru emerytury dochodów, od których nie są odprowadzane składki na ubezpieczenie emerytalne powinno mieć charakter wyjątkowy i ograniczać się do sytuacji, kiedy pracownik podlegając temu ubezpieczeniu w zamian za wynagrodzenie otrzymuje świadczenia z ubezpieczenia chorobowego. Zgodne to jest z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (jednolity tekst: Dz.U. z 1989 r. Nr 11, poz. 63 ze zm.), który stanowi, że podstawę wymiaru emerytur i rent, zwanej dalej „podstawą wymiaru”, ustala się od wynagrodzenia z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z uwzględnieniem wypłaconych zamiast tego wynagrodzenia świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego po ustaniu ubezpieczenia emerytalnego są świadczeniami wyjątkowymi i mają na celu ochronę niemożności znalezienia i podjęcia nowego zatrudnienia w sytuacji „niezdolności do pracy” (uchwała Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2002 r., III UZP 4/02, OSNAPIUS 2002 nr 24, poz. 601). Doliczanie zatem zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego do podstawy wymiaru emerytury po ustaniu zatrudnienia nie miałoby racjonalnego uzasadnienia. Pogląd taki wyraził Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z 7 lutego 2007 r., III AUa 1513/05 (LEX nr 339725) i skład Sądu Apelacyjnego przedstawiający zagadnienie prawne również się do niego przychylił. Pogląd odmienny, a mianowicie, że termin „ubezpieczony” z art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej oznacza osobę, która kiedykolwiek podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym określonym w ustawie systemowej bądź też podlegała przed wejściem w życie ustawy emerytalnej ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyłączeniem ubezpieczenia społecznego rolników, nie zawiera bowiem zastrzeżenia, że zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne, podlegają doliczeniu do podstawy wymiaru emerytury tylko wówczas, gdy przysługują w czasie trwania stosunku pracy, oznacza, że świadczenia te uwzględnia się w podstawie wymiaru emerytury w danym roku kalendarzowym, także w sytuacji, gdy przysługiwały ubezpieczonemu po ustaniu ubezpieczenia. Gdyby zamiarem ustawodawcy było, aby do podstawy wymiaru świadczeń emerytalno-rentowych doliczać tylko zasiłek chorobowy oraz świadczenie rehabilitacyjne przysługujące przed ustaniem ubezpieczenia, to dałby on temu wyraz wprost w treści przepisu. Pogląd

taki wyraził Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z 7 września 2007 r., III AUa 708/07 (OSA 2009 nr 4, poz. 78) oraz Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 7 września 2007 r., III AUa 114/09 (niepublikowany). Zważywszy na rozbieżność istniejące w orzecznictwie pytanie prawne jest uzasadnione.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Należy przyjąć wykładnię art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej, której wynik wyraża teza, iż zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne wypłacane po ustaniu stosunku pracy nie podlegają wliczeniu do podstawy wymiaru emerytury. Wykładnia przeciwna nie jest uprawniona. Przyjmuje się, że skoro przepis nie dzieli zasiłku chorobowego i odpowiednio świadczenia rehabilitacyjnego, na wypłacane przed i po ustaniu zatrudnienia pracowniczego, to świadczenia te podlegają doliczeniu do podstawy wymiaru emerytury. Podstawa wymiaru emerytury mogłaby wówczas składać się w niemałej części ze świadczeń, od których nie odprowadza się składki emerytalnej i które w ogóle nie należą do ubezpieczenia emerytalnego. Nie można pomijać, że po ustaniu zatrudnienia mogą wystąpić dłuższe okresy niezdolności do pracy wymagające wypłaty zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego. Mogą one też wystąpić wielokrotnie w okresie lub w latach wybranych przez ubezpieczonego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury (z 10 kolejnych lat kalendarzowych z ostatnich 20 przed wnioskiem lub z 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia - art. 15 ust. 1, 2 i 6 ustawy emerytalnej). Nie byłoby zatem ograniczenia do uwzględnienia tych świadczeń w podstawie wymiaru emerytury (składek) tylko w jednym (danym) roku kalendarzowym, wybranym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury. Zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne wypłacane po ustaniu zatrudnienia w niemałej części mogłyby więc składać się na podstawę wymiaru emerytury. Skoro emerytura zależy od składki pochodnej od wynagrodzenia za pracę, natomiast zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne składce nie podlegają, to przeciwna wykładnia art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej już tylko ze względów systemowych nie jest uprawniona.

Gdyby kwestionowaną wykładnię uznać za prawidłową, to należałoby również przyjąć, że podstawa wymiaru emerytury składa się ze świadczeń objętych pytaniem, które zainteresowany otrzymuje po ustaniu ubezpieczenia emerytalnego, czyli po ustaniu pracowniczego zatrudnienia (art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 pkt 1 ustawy syste-

mowej). Nie było tak przed ustawą emerytalną i nie jest tak obecnie. Nadal obowiązuje wskazane w pytaniu rozporządzenie z 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczególnych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent, zgodnie z którym podstawę wymiaru emerytur i rent ustala się od wynagrodzenia z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z uwzględnieniem wypłaconych zamiast tego wynagrodzenia świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (§ 1); jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru, pracownik pobierał zasiłek chorobowy przez część miesiąca, to do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się wynagrodzenie wypłacone za ten miesiąc, uzupełnione o kwotę zasiłku. Jeżeli pracownik pobierał w miesiącu kalendarzowym wyłącznie zasiłek chorobowy, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się kwotę zasiłku chorobowego za ten miesiąc. Stosuje się to odpowiednio w razie pobierania zasiłku macierzyńskiego, opiekuńczego i świadczenia rehabilitacyjnego (§ 3). Również wcześniejsze rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 19 sierpnia 1968 r. w sprawie obliczania podstawy wymiaru emerytury lub renty, zasiłków z ubezpieczenia na wypadek choroby i macierzyństwa oraz składek na ubezpieczenie społeczne (Dz.U. Nr 35, poz. 246 ze zm.) stanowiło, że podstawę wymiaru emerytury stanowi przeciętny zarobek w gotówce z osobowego funduszu płac (§ 1 i 2); zarobki z miesięcy, w których pracownik przez część miesiąca pobierał zasiłek chorobowy, opiekuńczy, macierzyński lub wyrównawczy, podlegały uzupełnieniu o kwotę otrzymanego zasiłku. Jednakże na wniosek pracownika zarobki z miesięcy, w których zasiłek przysługiwał za więcej niż 5 dni, podlegały wyłączeniu i zamiast nich przyjmowano zarobki z kolejnych miesięcy poprzednich, chyba że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i świadczenia z tego ubezpieczenia nie uległy obniżeniu pomimo pobierania zasiłków (§ 12). Z tych przepisów wykonawczych do ustaw emerytalnych jednoznacznie wynika zasada, że w podstawie wymiaru emerytury były i są uwzględniane zasiłki oraz świadczenia za czas niezdolności do pracy należne pracownikowi tylko w okresie zatrudnienia. Trudno zatem zakładać, że samodzielna podstawa dla przeciwnego stanowiska miałaby wynikać z art. 15 ust. 3 nowej ustawy emerytalnej, skoro po reformie systemu ubezpieczeń emerytalnych zachodzi silna zależność wysokości emerytury od składki i prawodawca nie zmienił rozporządzenia z 1 kwietnia 1985 r. Pośrednio, jeżeli nie wprost, zasadę tę potwierdzają przepisy ustawy emerytalnej, zgodnie z którymi: okresem składkowym jest okres ubezpieczenia (art. 6 ust. 1 pkt 1); za okresy składkowe uważa się

również przypadające przed 15 listopada 1991 r. zatrudnienie po ukończeniu 15 lat życia na obszarze Państwa Polskiego, w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową.

Nie można przyjąć, iż z ustawy emerytalnej wynika rozwiązanie o prostej kumulacji zwykłej podstawy wymiaru emerytury (składkowej - art. 15 ust. 1) ze szczególnymi świadczeniami wymienionymi w art. 15 ust. 3. Przepis ten stanowi o „doliczeniu” do tej podstawy kwot tych innych świadczeń przysługujących ubezpieczonemu w danym roku kalendarzowym. Jeżeli podmiotem uprawnionym do takiego doliczenia jest ubezpieczony, to tylko w znaczeniu definicji „ubezpieczonego” z art. 4 pkt 13 ustawy emerytalnej, co prowadzi do wniosku, że te inne świadczenia mogą być doliczone do podstawy wymiaru tylko za czas, gdy zainteresowany pozostawał w ubezpieczeniu emerytalnym. Skoro więc szczególne wobec przepisu art. 15 ust. 1 (zasady) rozwiązanie z art. 15 ust. 3 odnosi się do ubezpieczonego, który w danym roku kalendarzowym uzyskał wymienione w nim świadczenia (pominąć należy rekompensatę na podstawie wymienionej w nim ustawy z 6 marca 1997 r.), to zwiększenie podstawy wymiaru emerytury zależy od pozostawania w ubezpieczeniu emerytalnym w tym roku kalendarzowym, a nie od podlegania kiedykolwiek ubezpieczeniu emerytalnemu (przed 1 stycznia 1999 r. - społecznemu). Taki wynik wykładni potwierdza użycie czasownika „doliczać”. Wskazuje on semantycznie, że nie chodzi o zwykłe sumowanie, lecz o „doliczenie” do pewnej wartości lub w danym okresie (w znaczeniu dopełnienia), w tym przypadku do końca ubezpieczenia emerytalnego w danym roku kalendarzowym lub tylko za ten okres. Słowo „dolicza” uprawnia również tę myśl, że jakościowo nie są to te same wartości, a więc podstawa wymiaru emerytury ustalona z przeciętnej podstawy wymiaru składki i kwoty innych świadczeń z art. 15 ust. 3 (zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne).

W podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne pracowników nie uwzględnia się wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków (art. 18 ust. 2 ustawy systemowej). Bez szczególnej regulacji z art. 15 ust. 3 nie byłoby więc możliwe ich „doliczanie” do podstawy wymiaru emerytury. Podstawowa zasada wynika z art. 15 ust. 1 ustawy systemowej stwierdzającego, że podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpie-

czenie społeczne. Jeżeli zatem prawodawca nakazuje „doliczyć” ubezpieczonemu do składkowej podstawy wymiaru emerytury świadczenia, które nie podlegają składce i nie wynikają z ubezpieczenia emerytalnego, to racjonalna wykładnia prowadzi do wniosku, że czasokres, za który można doliczyć do podstawy wymiaru emerytury zasiłek chorobowy albo świadczenie rehabilitacyjne, nie wykracza poza okres pracowniczego zatrudnienia (ubezpieczenia emerytalnego).

Zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne stanowią świadczenia z ubezpieczenia chorobowego, odrębnego od ubezpieczenia emerytalnego. Obecny podział składek na te ubezpieczenia wymaga odrębnego traktowania tych ubezpieczeń, w tym również świadczeń przysługujących w ramach chronionego ryzyka. Ubezpieczenie chorobowe nie zastępuje ubezpieczenia emerytalnego gdy ono się kończy. Po ustaniu pracowniczego zatrudnienia ustaje ubezpieczenie emerytalne. Zasiłki chorobowe i świadczenie rehabilitacyjne mogą przysługiwać pracownikowi w czasie zatrudnienia i po jego ustaniu. Gdyby więc przyjąć, że wypłacone po zakończeniu stosunku pracy świadczenia z ubezpieczenia chorobowego dolicza się do podstawy wymiaru emerytury, to wymagana w systemie emerytalnym zależność emerytury od składki emerytalnej straciłaby na znaczeniu. W efekcie ubezpieczonych opłacających składki emerytalne w jeszcze większym stopniu obciążałoby emerytury osób, którym do podstawy wymiaru doliczono zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne, w tym przypadku wypłacone po ustaniu zatrudnienia. Odnosi się to do ubezpieczonych urodzonych przed 1949 r. pozostających dalej w systemie zaopatrzeniowym. Natomiast dla urodzonych później, po obliczeniu kapitału początkowego prowadzi się indywidualne konta składkowe - emerytalne, od których ma zależeć wysokość emerytury (art. 25).

Rozwiązanie z art. 15 ust. 3 należy uznać więc za wyjątkowe, sprowadzające się do stanowiska, że wymienione w nim zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne nie są doliczane do podstawy emerytury po ustaniu zatrudnienia. Ustawodawca wprowadził podobne wyjątkowe rozwiązania dotyczące podstawy wymiaru emerytury. Przyjął, że stanowi ją minimalne wynagrodzenie, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek (dowodowo) w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury (art. 15 ust. 2a). Przepis ten stosuje się odpowiednio do osób uznanych za repatriantów (art. 15 ust. 2b). Nie są to jednak sytuacje porównywalne z niezdolnością do pracy. Rozwiązanie przyjęte w art. 15 ust. 3 wynika z faktycznej niemożności realizacji obowiązku składkowego w okre-

sie pozostawania w ubezpieczeniu emerytalnym (zatrudnieniu). Tłumaczy to dopuszczalny czasokres (termin), w którym ubezpieczonemu dolicza się do podstawy wymiaru emerytury zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne zastępujące wynagrodzenie za pracę.

Wskazano już wyżej, że świadczenia za czas niezdolności do pracy nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne (art. 18 ust. 2 ustawy systemowej). Z drugiej strony składkę emerytalną finansuje się niektórym osobom niepozostającym w zatrudnieniu (art. 16 ust. 8, ust. 9, ust. 12 ustawy systemowej). Nie ma wśród nich pobierających zasiłki chorobowe. Jeżeli więc państwo finansuje składkę emerytalną w niektórych sytuacjach, lecz nie za okres zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego, to również ten argument przemawiałaby za ścisłą wykładnią art. 15 ust. 3. Okres niezdolności do pracy, za który przysługuje zasiłek chorobowy stanowi okres nieskładkowy, uwzględniany przy ocenie prawa oraz przy ustalaniu wysokości emerytury (art. 53 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 7 pkt 1 ppkt a-d ustawy emerytalnej). Zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne wpływają na wysokość emerytury przez zwiększenie jej podstawy, jednak tylko z okresu pozostawania w pracowniczym zatrudnieniu (art. 15 ust. 3 w związku z art. 15 ust. 1 oraz art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3).

Również utrata zatrudnienia, nawet z przyczyn niezależnych od pracownika, nie jest zdarzeniem przemawiającym za stanowiskiem, że dalej trwająca niezdolność do pracy i wypłacany zasiłek chorobowy, nawet rozpoczęte w czasie zatrudnienia, dolicza się do podstawy wymiaru emerytury. Odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy nie stanowi podstawy wymiaru składki emerytalnej a zatem również podstawy wymiaru emerytury (§ 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz.U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.). Po ustaniu zatrudnienia pracownik może kontynuować dobrowolne ubezpieczenie emerytalne i w ten sposób zabezpieczyć wysokość przyszłego świadczenia (art. 10 ustawy systemowej).

Aprobowana wykładnia art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej nie budziłaby wątpliwości, gdyby można było stwierdzić, że którekolwiek z wymienionych w tym przepisie świadczeń jest wypłacane tylko po ustaniu stosunku pracy.

Przedstawiony w zagadnieniu problem nie ujawniał się w sprawach ubezpieczonych rozpoznawanych przez Sąd Najwyższy, co pozwala sądzić, że wykładnia i

stosowanie art. 15 ust. 3 ustawy emerytalnej również w praktyce nie sprawiały trudności. Zagadnienie prawne przedstawione w trybie art. 390 § 1 k.p.c. zdaje się więc wynikać jedynie ze wskazanej rozbieżności orzecznictwa Sądów Apelacyjnych. Stanowisko przeciwne niż przyjęte w obecnej uchwale niezasadnie główny walor nadało wykładni literalnej, która w rozstrzygnięciu tego zagadnienia nie mogła być decydująca.

Z tych motywów Sąd Najwyższy podjął uchwałę o treści jak w sentencji.

=====